

Автор: Тузубекова Мадина Конратбаевна

Предмет: Основы экономики

Класс: 10 класс

Раздел: Роль государства в экономике

Тема: МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУДЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ

Цели обучения (ссылка на учебную программу):	Мемлекеттік басқару теориясы - әлеуметтік-экономикалық және қоғамдық үрдістері бойынша мемлекет іс-әрекеттерінің принциптерін, қоғам алдында жалпыұлттық, аймақтық және жергілікті деңгейде пайда болған маңызды мәселелер бойынша шешімдерін қабылдау мен іске асыру механизмдерін қамтиды.
Цели урока:	Мемлекеттік басқару теориясының ең маңызды мақсаты барлық қоғамның жалпы мақсаттарына жету үшін мемлекеттік басқаруды орнықты ұйымдастыруды ғылыми дәлелдікте болып табылу.
Языковые цели:	Ғылымда, мемлекеттік басқару теориясының қалыптасуы мен эволюциясы бірнеше кезеңдерден тұратынын белгілейді. Бұл үрдіс XIX ғасырдың соңғы он жылдықтан XX ғасырдың басынан басталып, әлеуметтік пен гуманитарлық ғылымдарды дифференциялаумен, әсіресе социология, саяси және экономика ғылымдарының жеке бөліну үрдістерімен тығыз байланысты. Осы теориялар атап өткен ғылыми пәндердің түйіскен жерінен пайда болды.
Ожидаемый результат:	Мемлекеттік басқарудың теориясын зерттегенде әйгілі ағылшын экономисті Дж. М. Кейнстің 1936 жылда шыққан «Жұмыс бастылықтың, пайыздың және ақшаның жалпы теориясы» кітабында айтылған идеяларын айтпай кетуге болмайды. Бұл идеялар экономиканы мемлекеттік реттеудің жетілдіруінде маңызды роль атқарады. Қарастырылып жатқан кезеңде, американдықтар ерекше белсенділік танытқан болатын, себебі олар XX ғасырдың алғашқы онжылдықтарда бизнес салаларындағы менеджменттің теориясы мен практикасын жасау бойынша кең көлемді іс атқарған еді. Атап отырған уақытта «Ғылыми менеджменттің мектебі», «Классикалық мектеп» және «Адами қарым-қатынастарының мектебі» атымен әйгілі болған әкімшілік басқару теориясындағы зерттеу және білім беру бағыттары пайда болды.
Критерии успеха:	Мемлекеттік басқару теориясының негізі болатын концептуалдық бағдарларын және принциптерін дербес зерттелетін сала ретінде қалыптасуына XIX ғасырдың аяғында XX ғасырдың басында өмір сүрген неміс ғалымы М.Вебер еңбек сіңірген. Атап айтқанда, осы адам саясат пен билік, бюрократия мен мемлекеттік аппаратының маңызды субъектісі ретінде мемлекеттің негізгі нұсқаулары, концепциялары, бастаушысы мен құрастырушысы болып табылады. Осы кезеңде мемлекеттік басқару теориясын жасауға В.Вильсон, Ф.Гудню және басқа да зерттеушілер өз үлестерін қосқан. Әкімшілік басқару теориясының дербес ғылыми бағыты ретінде дамуының бірінші кезеңі басталды.
Привитие ценностей:	Ғылымда, мемлекеттік басқару теориясының қалыптасуы мен эволюциясы бірнеше кезеңдерден тұратынын белгілейді. Бұл үрдіс XIX ғасырдың соңғы он жылдықтан XX ғасырдың басынан басталып, әлеуметтік пен гуманитарлық ғылымдарды дифференциялаумен, әсіресе социология, саяси және экономика ғылымдарының жеке бөліну үрдістерімен тығыз байланысты. Осы теориялар атап өткен ғылыми пәндердің түйіскен жерінен пайда болды.
Навыки использования ИКТ:	Вебердің позициясын дұрыс түсіну үшін оның мемлекеттің мәні мен роліне берілген бағасы өте маңызды. Ол былай жазған: мемлекет, сонымен бірге оның негізін салушы болған саяси одақтар - бұл адамдардың озбырлыққа сүйеніп, оны заң деп танып және құрал ретінде пайдаланып, басқа адамдарға жүргізілген үстемдік.
Межпредметная связь:	XX ғ. 20-50 жылдары мемлекеттік басқару теориясының дамуы жалғасын тапты. Осы кезеңде мемлекеттік басқару туралы өріс алған айтыстар мен дискуссиялардың тенденциясы анық көріне басталды. Осы саладағы фундаменталдық еңбектер 30-жылдарда өмірге шықты. Біріншіден, Дж. Муни мен А. Рейли, Л. Галика мен Л. Урвиканың еңбектері классикалық болып табылды.
Предыдущие знания:	Мемлекеттік басқарудың теориясын зерттегенде әйгілі ағылшын экономисті Дж. М. Кейнстің 1936 жылда шыққан «Жұмыс бастылықтың, пайыздың және ақшаның жалпы теориясы» кітабында айтылған идеяларын айтпай кетуге болмайды. Бұл идеялар экономиканы мемлекеттік реттеудің жетілдіруінде маңызды роль атқарады.

Ход урока

Этапы урока	Запланированная деятельность на уроке	Ресурсы
Начало урока	Мемлекеттік басқару теориясының ең маңызды мақсаты барлық қоғамның жалпы мақсаттарына жету үшін мемлекеттік басқаруды орнықты ұйымдастыруды ғылыми дәлелдікте болып табылу.	
Середина урока	Мемлекеттік басқару теориясының негізі болатын концептуалдық бағдарларын және принциптерін дербес зерттелетін сала ретінде қалыптасуына XIX ғасырдың аяғында XX ғасырдың басында өмір сүрген неміс ғалымы М.Вебер еңбек сіңірген. Атап айтқанда, осы адам саясат пен билік, бюракратия мен мемлекеттік аппаратының маңызды субъектісі ретінде мемлекеттің негізгі нұсқаулары, концепциялары, бастаушысы мен құрастырушысы болып табылады. Осы кезеңде мемлекеттік басқару теориясын жасауға В.Вильсон, Ф.Гудню және басқа да зерттеушілер өз үлестерін қосқан. Әкімшілік басқару теориясының дербес ғылыми бағыты ретінде дамуының бірінші кезеңі басталды.	
Конец урока	Қарастырылып жатқан кезеңде, американдықтар ерекше белсенділік танытқан болатын, себебі олар XX ғасырдың алғашқы онжылдықтарда бизнес салаларындағы менеджменттің теориясы мен практикасын жасау бойынша кең көлемді іс атқарған еді. Атап отырған уақытта «Ғылыми менеджменттің мектебі», «Классикалық мектеп» және «Адами қарым-қатынастарының мектебі» атымен әйгілі болған әкімшілік басқару теориясындағы зерттеу және білім беру бағыттары пайда болды.	
Рефлексия	Вебердің позициясын дұрыс түсіну үшін оның мемлекеттің мәні мен роліне берілген бағасы өте маңызды. Ол былай жазған: мемлекет, сонымен бірге оның негізін салушы болған саяси одақтар - бұл адамдардың озбырлыққа сүйеніп, оны заң деп танып және құрал ретінде пайдаланып, басқа адамдарға жүргізілген үстемдік.	